

Barişçi, özgür, demokratik bir gelecek isteyen herkes: **Bariş savaşıçılarıyla omuz omuza**

•TKP MK Bildirisi

Geçtiğimiz günlerde, gerici asker-
sel diktatörlük çılgınca ve çok teh-
likeli bir adım attı. Ölkemizin bariş,
özgürlük ve demokrasi güçlerine karşı
yeni, doğrudan kaba bir saldırıya geç-

iki yüzü

Cunta sıkışıyor. Sıkışıkça azı-
ıyor .Daha da zorbalaşıyor. Bu sü-
rec içinde onun içte ve dışta iki-
yüzlü politikası iyice gözler önüne
seriliyor. Yalan, ikiyüzlülük, al-
çaklık, zorbalık işbirlikçi, tekeli
burjuvazinin, onun erkini süngüyle
sürdüren militarist, askersel cunta-
nın cıbbiliyetidir. İçte ve dışta ge-
riciliğin, Koç'ların, Reagan'ların
politikasında kaldıraç olanlar an-
cak bunu yaparlar.

Cunta Anayasayı kaldırdı, Mec-
lisi dağıttı, hükümeti devirdi, tüm
demokratik haklara silindir çekti.
170 bin yurttaşı gözaltı etti, bun-
ların çoğunu tutukladı. TKP'ye
saldırdı. Yurdu bir tutsaklar kam-
pına çevirdi. İşkence ve terör en
geniş ölçüler aldı. İşçi sınıfının
sendikal örgütü DİSK'i kapadı.
Ve, DİSK yöneticilerini "hükü-
meti devireceklerdi", "Meclis'i ka-
patacaklardı", "Anayasayı kaldi-
racaklardı" daha bilmem ne diye
idam istemiyle yargılamaya ko-
yuldu. Bu zorbalığa karşı yurt
içinde ve dünyada sert protesto-
lar yükselince, yeni yeni yasaklar
getirdi. DİSK yöneticilerini, ile-
ricileri savunan avukatları, İstanbul
Barosu Başkanını tutukladı, içeri
attı.

Cunta bir tekerleme tutturmuş.
"Yurtta bariş, dünyada bariş" sö-
zünü geveliyor. Gene yalancılık.
Gene ikiyüzlülük. Yayılmacı Ame-
rikan emperyalizmine toprakları-
mızda yeni üsler veriyor, Washing-
ton'la, Pentagonla yeni, gizli an-
laşmalar yapıyor. Anadolu'nun
göbeğine Amerikanın kanatlı ro-
ketlerini, "çevik kuvvetlerini" yer-
leştirmeye gidiyor. Sonra dönüyor,
buna, bu atom ölümü harmanla-
rına karşı çıkanları, Türkiye Bariş
Derneği üyelerini, onun başkanını
tutukluyor.

Bu süreç içinde cunta yalıtıla-
nıyor. Yalıtıldıkça da zebanile-
şiyor. Komünistleri, yurtsever su-
bay ve asubayları, demokratik
hakları savunanları, bariş savaşı-
çılarını tutukluyor. Ekonomik,
politik, sosyal bunalımı daha ku-
durtuyor. İkiyüzlülükle, yalanla,
süngüyle ne cunta, ne de arkasın-
dakiler bunalımı çözemez. Yalan-
cının mumu sönüyor!

ti. Bu son saldırı tehlikeli gelişmelerin önemli işaretlerinden biridir.

Cuntanın başı Evren, yerine Ersin'i bırakıp komşumuz Sosyalist Bulgaris-
tan'da "Bariş, demokrasi, dostluk" söylevleri verirken başlatıldı bu saldırı.
Faşist biçimli yargılamaya karşı çıktığı için mahkeme salonundan çıkarılan,
DİSK yöneticilerinin önde gelen avukatlarından biri, İstanbul Baro Başkanı
ve Türkiye Bariş Komitesi yöneticisi Orhan Apaydın, Türkiye Bariş Komitesi
Başkanı ve Dünya Bariş Konseyi Prezidyum üyesi emekli Büyükelçi Mahmut
Dikerdem ve yine Türkiye Bariş Komitesi yöneticisi Reha İsvan ve onlarla bir-
likte pek çok ilerici gözaltına alındı. Birçoğu ise aranıyor. Halkımızın, bariş
özgürlük ve demokrasinin inançlı savunucuları olarak yakından tanıdığı bu il-
rici aydınların gözaltına alınmaları aynı zamanda dünya bariş ve demokrasi
güçlerine yönelik kaba bir meydan okumadır.

Bu akıl almaz saldırı, 52 DİSK yöneticisinin idam istemi ile yargılanmaları-
na ve komünist, ilerici tüm yurtseverlerin ağır baskı ve işkencelere, koğuştur-
malara uğratılmalarına karşı dev boyutlara varan dayanışmanın ardından gel-
miştir. Cunta şaşkınlık ve öç alma duygularıyla saldırıyor. Gericilik işkence-
ler, ajan provakörlerin çabaları üzerine kurduğu düzmece yargılamalarla
sonuç alabileceğini, herkesi aldatabileceğini sandı. Ne ki davalar başlar başla-
maz daha ilk adımda yargılanan işkenceciler ve cunta oldu. Şimdi ilerici avu-
►Arkası 7. sayfada

►Anayasa savaşımina katılalım◀

Gericilik "sivil" rejime hazırlanıyor.
Ama nasıl? Cunta son olarak bariş
hareketinin öncülerini de tutukladı.
Basında AP'nin sözcükleri, "Durmayın,
devam edin! Halka en küçük bir de-
mokratik hak isteyen herkesin yeri
zindandır", diye bağıryorlar. AP baş-
ları ve cuntacı generaller, ülkenin bu-
gün içine düştüğü durumun bu baş
sorumluları biryandan da sosyal de-
magoliye hız veriyorlar. Demirel, iş-
sizlerin küçük üreticilerin "babası"
pozlarına bürünmeye çalışıyor. Cun-
tacı Şahinkaya, cuntaya, cuntanın
mahkum ettiklerinin temyiz konu-
sunda "haklarını artıran" yasa taslak-
ları sunuyor. Ersin, işsizlik sorunu
üzerine söylevler veriyor. Dostlar
alışverişte görsün hesabı!

Oysa gericiliğin sivil ve askersel
temsilcileri koyu karanlık bir rejim-
de çoktan anlaşılar. Onlar "sivil
rejime geçilecek" uyutmacasıyla hal-
kın direncini yumuşatma taktiğini de
el birliğiyle yürütüyorlar. Ya araların-
daki "kapışma"? Bu yalnızca gele-
cekte halkın ezilmesinin ve sömürül-
mesinin kimin eliyle yürütüleceği ko-
nusundadır.

Cuntacı generaller kendilerine ge-
lecek rejimde güvence ve okkalı bir
yer istiyorlar. Bu, halka "başkanlık
sistemi" olarak tanıtılıyor. Onlar
böylece, hem emperyalizmin, işbir-
likçi tekeli burjuvazinin, toprak
ağalarının, "ordunun demir yumru-
ğu"nu en sağlam güvence olarak gör-
mesinden yararlanmak istiyorlar.
Hem de ordu içindeki erkin yeniden
AP başlarına bırakılmasına karşı çı-
kan kesimleri kazanmak istiyorlar.

AP başlarının "astığı astık kestiği

kestik" bir hükümet modeli, onların,
gelecekte "ordunun demir yumruğu"
nu da tamamen denetimlerine almak
isteklerini yansıtır. Bunun için cun-
tanın içte ve dışta artan yalıtılma-
sından yararlanmak istiyor, emper-
yalizme ve işbirlikçilerine, "daha az
riskli" bir formül öneriyorlar. Öte
yandan da, bugünün sorumluluğunu
cuntayla paylaşmak yerine, yalnız
onun sırtına yükleyerek "oy depo-
ları" önünde kendilerini aklamak
peşindedirler.

Oysa "anayasa referandumun-
da" halka şu düzmece ikilem dayatıl-
acaktır: "Ya gerici anayasayı onay-
larsınız ya da cunta kalacaktır." Al
birini vur ötekine!

Gericiliğin halka oylatmak istediği
belgeye anayasa denebilecek mi?
Anayasalar en başta halka tanınan
hakların yazıldığı, devletin halka
karşı ödev ve yükümlülüklerinin be-
lirlendiği belgelerdir. 1961 Anayasa-
sını tamamen yıkmak isteyen gericilik
ise "anayasa"ya yalnızca halka, de-
mokrasi güçlerine nelerin yasak oldu-
ğunu yazmak istiyor.

Bu nedenle 1961 Anayasasının yı-
rtılmasına karşı çıkan güçler aktiflik-
lerini artırıyorlar. TKP onları destek-
liyor, daha da aktif olmaya çağırıyor.
Gericiliğin oyunları böyle bozulac-
tır.

TKP'nin ulusal demokratik anayasa
ilkeleri, halkın ve demokrasi güçleri-
nin "Nasıl bir anayasa?" sorusuna
yanıt oluyor. TKP, demokrasiden ya-
na herkesle, ortak bir anayasa plat-
formunu oluşturmak için tartışmaya
hazır olduğunu da açıklıyor.

►Arkası 7. sayfada

PARTİ YAŞAMI

16 Mart, TKP MK Genel Sekreteri Bilen yoldaşın TKP'ne girişinin 60. yıldönümüdür. ATILIM'ın bu konuda kendisinin bir yazı yazması ricasını Bilen yoldaş aşağıdaki yazısıyla karşıladı. Onun 60 yıllık çetin savaş deneyleri, partimizin Leninci, bolşevik temelinin harcı çimentosu oluyor. Ona sağlıklı savaşım dolu daha nice yıllar diliyoruz.

☆ "Doğum günüm" ☆

TKP'ne girdiğimin 60. yılı. 16 Mart 1922'de üye oldum partiye. O gün benim yeniden "doğum günüm" oldu. Yirmisine basıyordum. Türkiye işçi sınıfının savaşkan öncü kolu olan bu partiye savaş eri yazıldım.

Kıyısında anamdan doğduğum gün, deniz güneşli miydi, fırtınalı mı? Bilmiyorum. Babam da kütüğe böyle bir şey yazdırmamış. Ne ki, TKP'ne girdiğim günlerde anayurt sosyal, politik kasırgalar içindeydi. Salgıncı emperyalist, o zamanki "antant" devletleri, denizden, karadan kanla, ateşle anayurdumuza dalmışlardı. Halkımız, iç ve dış düşmanlara karşı üç yıldır çalaçakmak bir ölüm, kalım savaşı veriyordu. Komünistler, TKP, ta baştan bu savaşın içindeydi. Ben de, Haliç'te çalıştığım delikanlı arkadaşlarla silahla bu savaşa katıldım. Herşey derin ulusal bir bunalımın burgacında kaynıyordu.

Bu olağanüstü korkulu günlerde, bu ulusal kurtuluş savaşı günlerinde halkımız yalnız değildi. Yanımızda, arkamızda yüce Lenin'in kurduğu, sırtı yere gelmez Sovyet devleti, utkan Sovyet halkı vardı.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi dünyayı yerinden oynatmış, emperyalizmi kökünden sarmıştı. İnsanlığın tarihinde yepyeni bir çağ açılmıştı. Kızıl Ekim, yanbasımızda, dünyanın en büyük ülkesinde çarlığı, kapitalizmi, ulusal ezgiyi, baştan aşağı ezmiş, bu zincirleri kırmıştı. İşçi sınıfının politik erkini kurmuş, proletarya enternasyonalizminin Marksçı-Leninci bayrağını tarihin gönderine çekmişti.

Lenin, Bolşevikler partisi, Sovyetler, erke geldikleri ilk günden "Barış" diye haykırdılar. Bu haykırışı, bu politikayı dünyaya "Avrora" zırhlısının salvo ateşiyle duyurdular. Ekim'in sıcak nefesi silaha sarılan halkımızın savaş solumalarında, Lenin'in büyük dost eli omuzlarımızda duyuluyordu. Ankara Büyük Millet Meclisi Hükümeti'ni ilk tanıyan, bu büyük komşumuz oldu. 16 Mart 1921'de Dostluk Anlaşması bağlanmıştı.

Biz, ateşboylarında büyük komşumuzun halkımıza armağan ettiği silahlarla savaştık. Halkımız bu kara gün dostumuzun koşulsuz, karşılıksız, içtenlikle yaptığı bu yardımları hiç bir zaman unutmayacak, unutmayacaktır. Komünist Partisi, biz komünistler bu kutsal anıyı göz beğimiz gibi koruduk, koruyacağız.

Düşman gene aynıdır.

Düşman gene iki başlıdır. Baş düşman gene emperyalizmdir, onun başını çeken yayılmacı, topraklarımızı atom roketleriyle, saldırı üsleriyle oturan Amerikan emperyalistleridir. Ve de bu, emperyalistlere, çılgın Reagan'lara, NATO'lara destek olan işbirlikçi, tekerci burjuvazidir, bütün bunlara balyoz olan, halkın tepesine militarist, askersel diktatora kuranlardır.

Halkımız, bugün de, ulusal kurtuluş savaşı veriyor. Ne ki, tarihsel gelişmeler, yurdumuzda ve dünyada güç dengesi çok değişmiştir. Hem de bu değişme sosyalizmden yana, sosyalist ülkeler topluluğundan yana gelişmiştir. Dünyada işçi sınıfı hareketleri, ulusal bağımsızlık savaşları yeni yeni boyutlara ulaşmıştır. Türkiye'de de sınıfların yeraltı, güç dengesi önemli değişiklikler geçirdi. Bu süreç sürüyor. İşçi sınıfı nicelik ve nitelik bakımından, sayı, bilinçlenme, örgütlenme açısından, 1920'li yıllarda imgelemeyecek gelişmeler göstermiştir. Sınıf savaşları alabildiğine sertleşmiştir. İşçi sınıfının bu savaş tarihi, bu savaş süreci başarılarla, yenilgilerle, gitgellerle, çok acı deneylerle baştanbaşa doludur.

TKP bu savaşların içinde pişmiştir. Biz, parti üyeleri, bu savaş ateşlerinin potasında eridik, Leninci formasyonumuzu aldık. Biz, bu Leninci savaş potasında piştik, daha da pişeceğimizden başka.

TKP'nin savaş yöntemleri, örgüt biçimleri, temelinde Leninci ilkelere dayanır. Ne ki, bunlar basmakalıp değildir. Bunlar canlıdır. Sınıf savaşlarının kendisi öyledir.

Temeline bakarsak, daha 1919 yılının başlarında komünist hareket Türkiye'de filiz sürmeye başlamıştır. TKP 1920 yılında kurulmuştur. Daha o günden Türkiye proletaryası, işçi sınıfı eline en güçlü, yepyeni tip bir silah almıştır. Burjuvazi, daha filizken, daha ilk günden ezmek için en sert ve kanlı saldırılarının arasını kesmemiştir. Yasaklamıştır. "İstiklal Mahkemeleri"ni, susturma yasalarını, sıkıyönetimleri, 60 yıl bu partiye, işçi sınıfına, tüm ilerici güçlere, örgütlere karşı kullanmıştır. TKP'nin savaş gelenekleri, deneyleri vardır. Bu gelenek ve deneyler olumlu, olumsuz tüm yanlarıyla zengin bir güç kaynağıdır. Bunları Leninci deney taşına vurmak, bunlardan öyle yararlanmak gereklidir.

TKP, kurulduğu günden, ta baştan iki ateşboyunda savaşa gelmiştir. Birisi burjuvazinin diktatorasına, emperyalizmin ülkemizi yeniden köleleştirme politikasına, girişimlerine karşı savaştır. Ötekisi, burjuvazinin ideolojisini, onun hem sinsi, hem kaba "beyin yıkama" yöntemlerini, politikasını partimize, işçi sınıfının, halkımızın arasına sokmaya çalışanlara karşı yürütülen savaştır.

Utkunun anahtarı

TKP, Marksizm-Leninizm ilkelerini, savaş yöntemlerini, biçimlerini hem parti üyelerine, hem yığınlara asılamak, onlara özümsetmek için sürekli çaba harcamıştır. Partinin ideolojik savaşları örgütsel savaşlardan ayrı gitmemiştir. TKP işçi sınıfının partisi. Ne ki, burjuvazi var, küçük burjuvazi var, orta katmanlar var, aydınlar var, eri subayı var, köylü var. Bunlar, köyde kentte bir ayrışma süreci içindedir. Bunların görüşleri ideolojileri, savaşımaları işçi sınıfına, belli ölçülerde, dolaylı, dolaysız Komünist Partisi'ne de, yansıyor. TKP'ne üye olanlar, tüm eski ideolojik bagajlarını kapının önünde bırakıp partiye girmiyor. Kimileri, taşıyor yabancı görüşleri parti sıralarına. Parti tüm üyelerini yeni baştan ve sürekli yoğuruyor Leninci ilke ve ülkülerle. Bu zorunluktur.

Partiyi burjuva partilerinin kuyruğuna takmak isteyenler, onu savaş alanından silmek, kof bir kalıba çevirmek isteyen likidatörler çıktı. Hainler çıktı. V.N.Tör, Ş.S. Aydemir gibiler. Bunlar, yığınların, halkın TKP'ni duymasını, ne uğrunda savaştığını görmesini, politikasını öğrenmesini istemiyorlardı. Bu tutuma, bu hiyanete karşı sert savaşlar gitti parti içinde. Kaç kez, grupçular, fraksiyoncular partiyi yıkıma sürüklediler. Onlar, polis, burjuvazinin TKP'ne yumruk indirmesine kaç kez yardım ettiler. 1928, hele 1929 tutuklamaları, 1952 saldırısı böyle geldi.

Son 12 Eylül 1980 askersel devirmesiyle gelen saldırı, ölçüleri kapsamı, zamanı bakımından, kuşkusuz eskilerinden başkadır. Son 20 yıl içinde gelen üç askersel hükümet devirmesi de birbirinden ayrılır. Ne ki, hepsi de, daha ilk günden: "NATO'da kalacağız", "Anlaşmalara bağlıyız" dediler, kaldılar. Ve, 12 Eylül devirmesi geldiğinde daha şiddetle vuruşlarının sivri ucunu işçi sınıfına, onun sendikal, politik örgütlerine, özellikle TKP'ne yönelttiler. Savaş sertleşiyor. Durum ağırır.

TKP, komünistler bu durumu nasıl, neyle, neye dayanıp karşılıyor? Leninci ilkelere, savaş geleneklerine dayanıyor. Savaşa utkunun anahtarı Leninci parti disiplindir! Partinin politikasını uygulamaktır! Partinin programına, tüzüğüne, MK Plenumu kararlarına sınıksız bağlı kalmaktır! Gizlilik, konspirasyon ilkelerinden bir milim ayrılmamaktır! Düşmanın karşısında partinin Leninci, granit, ideolojik, örgütsel birliğini korumaktır! Özveriyle savaştırmaktır! Başıbozuk, kendiliğinden gelme davranışlara karşı koymaktır! Partiye karşı açık yürekli olmaktır! Parti çalışmalarında artizanlığı, dar elişçiliğini kesinlikle kaldırmaktır! Kadroları koruyalım! Kadroları yerinde kullanalım!

Leninci disiplin! Leninci kadrolar! Utku bizimdir!

60 yıllık TKP sıralarında parti üyelliği işte bana bunları öğretti.

Sarsılmaz destek

10-15 Şubat 1982'de Havana'da 10. Dünya Sendikalar Kongresi yapıldı. Kongre, şimdiye kadarki en büyük sendika forumu oldu: 150'ye yakın ülkeden 350 delegasyon, 1000 delege katıldı. DİSK Yürütme Kurulu üyesi K.Daysal ile TÖB-DER Genel Başkanı G.Gazioğlu kongrede konuşanlar arasındaydı. Daysal, konuşmasında, nükleer silahlanma ve çatışma politikasını tırmandıran ABD'nin, cuntaya desteğini artırdığını vurguladı. Türkiye'deki baskı uygulamalarını anlattı. "DİSK yöneticisi arkadaşlarımızın yaşamları tehdit altındadır. Bu düzmece dava durdurulmalıdır! Bu konuda DSF, DİK ve UHSK arasında ortaya çıkan görüş birliğini kutluyoruz... Ve bu kürsüden DİSK'i, yöneticilerini ve militanlarını kurtarmak için dünyadaki tüm sendikal merkezleri bir kez daha eylem birliği içinde davranmaya çağırıyoruz." dedi. K.Daysal aynı çağırışı, DİSK'in 15. kuruluş gününde, Havana'da düzenlenen basın toplantısında yineledi. Bu çağrı geniş yankı buldu. Türkiye delegasyonunun da katıldığı Kararlar Komisyonunun hazırladığı ve kon-

grede kabul edilen belge ve kararlarda ülkemizdeki sendikacı ve demokrasi güçleriyle dayanışma da net bir şekilde dile getirildi: "Dünya sendikal hareketi Türkiye'de sendikalar üzerinde uygulanan ağır baskıları ve sendikal hakların, demokratik özgürlüklerin tümüyle ortadan kaldırılmasını kınar. Kongre DİSK ile en geniş dayanışma içinde olduğunu ilan eder ve 52 sendika yöneticisinin ölüm istemiyle yargılandığı DİSK hakkındaki düzmece davaya askersel rejimin derhal son vermesini talep eder. Türkiye'de hapiste bulunan tüm sendikacılar derhal serbest bırakılmalı ve sendikal haklara, demokratik özgürlüklere bütünüyle saygı gösterilmelidir." Ayrıca, Kongre Evren'e bir protesto ve uyarı telgrafı gönderilmesini de oybirliğiyle onayladı. Tüm ülkelerden 300 milyona yakın işçi adına bu telgrafta: "DİSK yöneticilerine ve militanlarına karşı yürütülen dava ve koğuşturmaların durdurulması ve bunların derhal serbest bırakılmaları, tutuklulara uygulanan işkencelere son verilmesi" istendi.

YAŞAYAN SOSYALİZM

Emperyalizm, "Sovyet ekonomisi çöküyor" başlıklı yalan kampanyasına hız veriyor. Tekelci basın, burada da yerini alıyor. Ne ki güneş balçıkla sivanmıyor: 1981'de: ●ULUSAL GELİR: SSCB'de % 3,2 arttı. ABD'de ise ancak % 0,4 artırdı. ●SANAYİ ÜRETİMİ: SSCB'de % 3,4 arttı ABD'de % 1,5 düştü. Kapasite kullanımı % 70,4'e indi. ●ENFLASYON: Sovyet insanı enflasyon diye bir şey bilmiyor. ABD'de % 9,6 arttı. ●İSTİHDAM: Sovyet insanı 50 yıldır işsizlik nedir bilmiyor. ABD'de işsiz sayısı 1,7 milyon artarak 9,5 milyonu buldu. ●SANAYİNİN BÜYÜMESİ: SSCB'de bir yılda 200 büyük yeni sanayi işletmesi üretime başladı. ABD'de sanayiye yapılan yatırım çok düşük olduğu için yayınlanmıyor. ●VERGİ: SSCB'de bir işçi ailesinin gelirinin yalnızca % 8,7'sinden vergi alınıyor. ABD'de işçi ailesinin gelirinin % 40-44'ü vergilere gitmektedir. ●SOSYAL HARCAMALAR: SSCB'de sosyal tüketim fonları 5 milyar ruble arttı, 122 milyar rubleye çıkarıldı. 2 milyon yeni konut yapıldı. ABD'de sosyal harcamalardan 40 milyar dolar kesinti yapıldı. ●SAĞLIK: SSCB'de tüm sağlık hizmetleri, tüm vatandaşlar için parasızdır. ABD'de doktor muayene ücreti 150 dolar oldu. ●TAHİL ÜRETİMİ: SSCB'de bu yıl, kuraklık nedeniyle 1980'in % 98'i olarak gerçekleşti. Ama 268,8 milyon Sovyet insanının ekmeği, unu eksik olmuyor. Birçok ülkeye buğday yardımı yapılıyor. ABD'de buğday dışarı satılıyor, hatta anti-emperyalist hükümetlere karşı silah olarak kullanılıyor. Ama 82 milyon aileden 14 milyonu ekmeğe hasret yaşıyor.

FKP'nin 24. Kongresi

"Tüm insanların barış içinde yaşaması hakkından daha değerli bir şey yoktur". Fransız Komünist Partisinin Şubat ayı başında yapılan 24. Kongresinde okuduğu raporda Marchais yoldaş böyle diyordu. Uluslararası gericiğin, savaş kışkırtıcılarının, anti-sovyetizmin azdığını, oportünist ve revizyonist görüşlerin yeniden canlandırılmaya çalışıldığı bir ortamda FKP'nin barıştan yana, enternasyonalist konumlardan hareket etmesi, bu kongreyi büyük bir başarı yaptı. Kongrede yeniden Genel Sekreter seçilen Marchais yoldaş raporunda sosyalist sistemin dünya çapındaki rolünü şöyle değerlendirdi: "Uluslararası sınıf savaşımında sosyalist ülkeler ana önemde bir rol oynuyorlar. Nükleer bir serüvene girmek isteyen savaş kışkırtıcılarına, yeryüzündeki ağırlıkları ve etkileriyle engel oluyorlar. Uluslararası ilişkilerde barış içinde yan yana yaşama koşullarını kabul ettirdiler. Böylece barışın güvencesini oluşturuyorlar. Aynı zamanda, halkların sosyalist ülkelerle işbirliğini, eko-

nomi, ticaret ve kültür alanında alışverişlerini geliştirmekle kazanacakları çok şey vardır. Nihayet, sosyalist ülkeler bütün dünyadaki kurtuluş savaşçıları, özellikle de ulusal kurtuluş savaşları için bir desteklerler."

Yine FKP MK raporunda, Marchais yoldaş, sosyalizmin temel, evrensel ölçütleri olduğunu yadsımanın eklektisizm olduğunu belirtti, değişik zamanlarda ve değişik biçimlerde sosyalizm yoluna giren ülkelerin bugün gittikçe güçlendiğinin altını çizdi ve şöyle dedi: "Bizim kendi stratejimiz de yeryüzündeki bu gerçeğe, güçler dengesinin sosyalizmden, bağımsızlık ve barıştan yana değiştiğine dayanmaktadır. Bunu unutmak, savaşımı yeryüzünde kapitalizme karşı ve sosyalizm için savaşan öteki güçlerin savaşımından ayırmak intihar etmek olurdu." Bu sözler, FKP'nin, reel sosyalizmin "iflas ettiğini", dünya komünist hareketinden koparak "sosyalizmi" kurmanın olanaklı olduğunu öne sürünlere de iyi bir yanıt oldu.

Geleceği olmayan bir politika

●Orhan GEDİZ

Reagan "İşbaşına gelmemiz ABD politikasında yeni bir çağ açacak" demişti. Neyi kastettiği şimdi çok daha açık. Silahlanma harcamalarını 43 milyar dolar daha artırıyor. Kimyasal silahlara ayrılan para beş katına çıktı. Reagan yönetimi uluslararası dengeyi bozmayı, askersel üstünlük sağlamayı düşünüyor.

Buna karşın Brejnev, yeni, yapıcı önerilerde bulundu: "Silahsızlanma görüşmeleri sürsün, ilk başta tüm nükleer silahları kaldırmaya hazır değilseniz, başlangıç olarak orta menzilli roketlerde üçte bir indirime hazırız" dedi. Sovyetler Birliği Viyana'da Orta Avrupa'dan 13 bine karşılık 20 bin asker çekmeye hazır olduğunu açıkladı. Reagan yönetimi tüm bu önerileri geri çeviriyor. Madrid ve Cenevre görüşmelerini çıkmaza sürüyor.

Uluslararası alandaki bu iki karşıt çizgi Türkiye'ye de yansıyor. ABD emperyalizmi Türkiye'yi tamamen yumuşamaya ve güvenliğe karşı bir etken durumuna getirmeye çalışırken, Sovyetler Birliği ve Bulgaristan, bu iki komşumuz Türkiye'ye de yapıcı önerilerde bulunuyorlar. Balkanların ve Akdenizin yabancısı üslerden, nükleer silahlardan arındırılması yolunda karşılıklı güven getirici önlemler bunlar.

Sosyalist ülkelerin ulusal çıkarlarına uygun bu önerileri ekonomik alanda da geçerli. Sovyetler Birliği Mart ayında bakanlar düzeyinde yapılacak görüşmeler için, ticareti arttırmayı, elektrik ve doğal gaz vermeyi öneriyor. Günaydın yazıyor: "AET pamuk ipliği dış satımına ambargo koyuyor. Sovyetler Birliği Türkiye'nin tüm ipliğini petrol karşılığı almayı öneriyor". Sovyetler'le ticaret 1981'de 1 milyar doları bulmuş. Karşılıklı eşit yararın temel alındığı buna benzer öneriler Evren'e Bulgaristan'da da yapıldı. Potansiyellerin genişliği ortadadır. Bunların değerlendirilmesi gerçekçi ve yapıcı bir tutum gerektiriyor. Ama sözkonusu olan yalnız ticaret, yalnız yumuşamaya katkı değildir. Aynı zamanda onbinlerce işçinin işten atılmasının önlenmesi, yeni işyerlerinin açılmasıdır. İşçi sınıfı, halkımız tüm bu önerileri destekliyor.

Ya cunta ne yapıyor? Silahlanmayı ulusal ekonominin önüne koyuyor. ABD'den, uçak-helikopter diye tutturmuş. Üsleri genişletiyor. "Ortak savunma sanayi" adına Pentagon'la pazarlığa oturuyor. Dayatmalara boyun eğdikçe en gerici, Amerikancı güçler öne çıkıyor. Cuntanın dış politikadaki kimi gerçekçi eğilimleri giderek zayıflıyor. Cunta, ABD'nin Polonya'yı gerekçe yaparak Sovyetler Birliği'ne karşı tutum alma isteğini geri çevirmiyor. Evren, Sarıkamış'ta sosyalist ülkelere karşı saldırgan pozlara giriyor. Ardından Sofya'da "Komşularımızla iyi geçinmek istiyoruz" diyor. Ama, somut barış ve işbirliği önerilerine olumlu yanıt çıkmıyor.

Bu yolun sonu nereye varır?

LENİN KÖŞESİ

Şovenist propagandalara karşı

Gericilik tüm komşularımıza, Ermenilere, Kürtlere karşı şoven kışkırtmalara hız veriyor. V.İ.Lenin, tüm kapitalist ülkelerde gerici burjuva çevrelerinin çeşitli uluslardan emekçiler arasında kin ve düşmanlık duygularını körükleme yöntemine başvurduklarını belirtiyor. Ve şöyle diyor: "İşçi hareketi ne denli güçlenirse, burjuvazi, özgürlük düşmanları bu hareketi ezmek ya da parçalamak için o denli kudurmuşçasına saldırır. Her iki yöntem de, yani zora başvurarak ezmek ve burjuva etkisiyle onu bölme, tüm dünyada, tüm ülkelerde sürekli uygulanmaktadır." (Tüm yapıtlar, c.25, s.144, Rusça. "İnce milliyetçilikle işçilerin ahlakını bozmak")

V.İ.Lenin, "Çin savaşı" başlıklı yazısında da bunun nedenini şöyle açıklıyor: "Ancak süngü gücüyle ayakta duran, her zaman halkın öfkesinin artmasını engellemek, ya da bunu ezmek zorunda olan hükümetler uzun zamandır şu gerçeği iyice anlamışlardır: Halkın öfkesini ortadan kaldırmak olanaksızdır; bu öfkeyi hükümetten başka bir yere yöneltmeyi denemek gerek. Örneğin, Yahudilere karşı düşmanlığı körüklemek." (A.g.y., c.4, s.382)

V.İ.Lenin, tüm kapitalistlerin çeşitli uluslardan işçileri, emekçileri, ortaklaşa sömürdüklerini, emekçilerin de bunlara karşı ortaklaşa savaşım vermeleri gerektiğini, ancak böyle başarıya ulaşabileceklerini belirtiyor ve şöyle diyor: "Tüm bilinçli işçiler, uluslar arasında kin ve düşmanlık duygularını körükleyenlere, işçilerin dikkatini gerçek düşmanlarından başka yönere çekenlere tüm güçleriyle karşı koymalıdır." (A.g.y., c.4, s.383), "Proletaryaya hizmet etmek isteyen herkes hem 'kendisi' hem de yabancı burjuva milliyetçiliğine karşı ardıcıl savaşım vererek tüm uluslardan işçileri birleştirmek zorundadır" (A.g.y., c.24, s.123).

Ayakları yere basan savaşım

Dünya Kadınlar Günü 8 Mart'ı bu yıl da askersel diktatörlüğün ağır baskı koşullarında kutlayacağız. Böylesi günler güçlerin derlenip toplanmasında, önemli günler oluyor. Gerçi bugün legal, merkezi, demokratik bir kadın örgütü kalmadı. Legal örgütsel çalışma, örneğin eğitim, seminer düzenleme, legal yayın çıkarma vb. olanaklarımız hemen hemen yok. Nice kadın militan hapisanelerde, işkence odalarında. Ama bütün bunlar olanakların tümüyle yitildiği anlamına mı gelir? Kadınlarımızı barış ve demokrasi savaşımına çekmenin olanakları dünden daha mı az?

Tersine bugün, kadınlarımızı daha duyarlı hale getiren, onları aktifleştirecek, eyleme yöneltecek somut sorunlar dünden daha fazla. Bir düşünelim. Ekonomik durumun ağırlığını yine en fazla kadınlar duymuyor mu? Dün faşist terörün en azgın döneminde korkmadan can güvenliği için öne çıkan kadınlar, bugün cuntanın baskılarına, yıldırımına göğüs geremezler mi? Dün çocukları, eşleri, kardeşleri faşistlerce öldürülen kadınlar, bugün MHP'li katillerin teker teker salıverilmelerine kayıtsız kalabilirler mi? Dün faşistler öldürüyordu. Bugün cuntanın işkencecileri. Kadınlar evlatlarının, eşlerinin can güvenliği için yine ses yükseltemezler mi?

Dün grevlere katılan, grev yerlerinde jandarmalara karşı koyan, grevcilere destek veren kadınlar, bugün DİSK yöneticilerinin niçin idam isteğiyle yargılandıklarını herkesten daha iyi anlayıp, buna karşı koyamazlar mı? Dün silahlanmaya, bombalara karşı en önde yürüyenlerin içinde yer alan kadınlarımıza, bugün

Şerife ÇAĞLAR

empéryalizmin savaş kışkırtıcılığını anlatmak daha mı zordur?

Sorunumuz bugün de onları barış, demokrasi savaşımına nasıl çekeceğimiz sorundur. Çünkü çalışmalarımız bugün bize yol gösteriyor. Ne ki, geçmişte her zaman esnek, sabırlı bir çalışmaya yaptığımız söylenemez. Kadınların durumunu, hem evde, hem çalışma hayatındaki ezilme durumlarını daha çok dikkate almak zorundayız. Bugünkü denek taşımız, dünden daha sabırlı ve etkin çalışma olmalıdır. Kadınlar arasında esnek çalışma, bugün daha da önem kazanıyor. Herşeyi onların bilgi ve deney düzeylerine göre, açık, basit, somut anlatmaya özellikle özen göstermek gerekiyor. Okuma yazma bilmiyor, bilinç düzeyi düşükse öğretmek, geliştirmek bizim görevimizdir. Biz eğer kadınlarla, niçin savaşmak gerektiğini somut olaylara dayanarak sabırla anlatabilsek, dün olduğu gibi onların bugün desavaşımın en ön safalarında kararlı ve yığinsal bir şekilde yer alacaklarından kuşumuz olmasın.

12 Eylül'ün daha ilk günlerinde illegal baskı koşullarında bildiri dağıtan kadınların sayısı hiç de az değildi. Sonra bugün cuntanın işkencehanelerinde, zindanlarında, mahkemelerinde yığıtçe direnenlerin arasında öne çıkan kadınlar, Türkiye kadın hareketinin yüz akı oldu. Onlar bize büyük güç kattılar.

Başka ülkelerin deneylerinden biliyoruz ki, kadınlar zor dönemlerde de savaşa katılıyorlarsa, o savaşın ayakları yere basıyor demektir. Kadınlar dayanıklıdır, direngendir, iyimserdir. Sorun onlara niçin ve nasıl savaşmaları gerektiğini iyice kavratmaktadır. 8 Mart'ı bu bilinçle karşılıyoruz.

Artan sorumluluk

TİP,TKP, TSİP'in Ortak açıklama ve çağrısı yurt içinde ve dışında barış ve sosyalizm güçleri sıralarında geniş bir yankı uyandırdı.

Atılım'ın 5 Şubat günlü özel sayısı ve TKP'nin Sesi radyosu bu önemli gelişmeyi Türkiye işçi sınıfına ve ilerici güçlere duyurdular. Fabrikalardan, Anadolu'nun çeşitli kentlerinden gelen haberler üç partinin bu girişiminin ileri işçiler arasında ve demokrat çevrelerde çok olumlu karşılandığını gösteriyor. Çağrı Batı Avrupa'daki Türkiye'li işçiler arasında da yankılandı.

SBKP merkez organı "Pravda" gazetesi "Üç partinin üst düzeydeki yöneticileri arasında yapılan önemli görüşmenin Türkiye işçi sınıfının birliği ve geniş bir cephenin oluşması yönünde bir adım" olduğunu belirtti ve belgelerden bölümler aktardı.

Belgeleri tam metin olarak yayınlayan ASBP organı "Neues Deutschland" ile Bulgar radyo ve televizyonu aynı doğrultuda yorum yaptılar.

Alman KP'nin "Unsere Zeit", Batı Berlin SBP'nin "Die Wahrheit", Yunanistan KP'nin "Rizospastis", AKEL'in "Haravgi" gazeteleri ve daha birçok ilerici yayın organı üç partinin ortak belgelerine geniş yer verdiler.

Bu geniş olumlu yankılar bize üç partinin attığı adımın büyük önemini bir kez daha gösteriyor. Açık ki, bu birlik yolundaki çabaları daha da yoğunlaştırmada üç parti için de büyük bir güç kaynağıdır. Öteyandan bu bizlere gerek Türkiye işçi sınıfı gerekse uluslararası işçi hareketi karşısında sorumluluğumuzun daha da arttığını gösteriyor. Üç parti, attıkları adımla, birlik isteyen geniş güçlerde uyandırdıkları olumlu beklentilere yanıt vermek için şimdi daha çok çaba göstermek zorundadırlar.

Bilen yoldaşın 16 Şubat günlü TKP'nin Sesi radyosunda dediği gibi: "Bu adım diğer demokrasi güçlerinin birliği için bir çekim odağı olmalıdır, olabilir. Eylem ve cephe birliği gerçekleştirebilir. Barış, demokrasi, özgürlük için, emperyalizmin iç, dış gericiliğin, cuntanın saldırılarını göğüslemenin tek yolu budur. İşçi sınıfımız halkımız bizden bunu bekliyor. TKP bu savaş Marksçı-Leninci çizgiden bir milim ayrılmaksızın sürdürüyor, sürdürecektir."

—DÜZELTME—

Atılım'ın 1 Şubat 1982 sayısının 6. sayfasında yer alan "Açılan ve kapanan kapılar" yazısında "dışsati-min libere edilmesi" sözleri yer almıyordu. Doğrusu "dışsati-min libere edilmesi"dir. Düzeltir, özür dileriz.

**TKP'nin Sesi'ne kulak ver!
Cuntanın sansürünü kıralım,
gerçekleri yayalım!**

TKP davalarında demokrasi güçleriyle dayanışma!

Gerici askersel cunta, TKP'yi çökertemedi. Birbiri peşi sıra açılan davalar ve yeni saldırılar sürüyor. Gölcük ve Adana davalarından sonra Ankara davası, işkenceleri gizlemek için binbir dolap çeviren cuntaya karşı, yürekli bir çıkışla başladı. Marmara ve İç Anadolu yöre komitelerinin bildirimlerine, 52'lerle dayanışmanın yükselmesine karşı cunta, parti militanlarının peşine taktığı MİT'e, polise, sıkıyönetim timlerine "saldırın", emrini verdi. TKP'ye, ilerici yurtsever güçlere, barış hareketinin önderlerine karşı yeni bir saldırı daha yöneltti.

Artan saldırılar ve açılan davalar, savaşın odak noktasını bir kez daha ortaya seriyor. Davaların sözde yasal dayanağı, hemen hepsinde, faşist 141-142. maddelerdir. TKP'ye ve diğer ilerici güçlere karşı açılan davalar tümüyle bu çağ dışı maddelere dayanıyor. Bir şey daha ortaya çıkıyor. Hemen tüm davalarda ve gericiiliğin propaganda araçlarında, diğer ilerici güçler bir yandan, 141-142 ile suçlanırken, bunu "TKP ile uyumlu davranmak", ona "yandaş olmak", onunla "ilişki kurmak" suçlamaları tamamlıyor. DİSK davasında, diğer davalarda, en son barış hareketine karşı yürütülen koğuşturmalarla, gericiilik, bu savına daha sıkı sarıldı. Bu doğaldır. Gerçekten de komünistler ve diğer güçler bağımsızlık, demokrasi ve barış ortak amacında birleşiyor. Gericiliği korkutan işte budur.

Bugün, 141-142'nin yalnızca işçi sınıfının politik örgütlenme hakkına konan yasağın bir aracı olmadığı, tüm demokrasi güçlerinin, doğrudan demokrasinin başında sallanan ve işleyen bir satır olduğu daha belirginleşiyor. Bu, ulusal demokratik güçlerin birliğinin olanaklarını da artırıyor. İşte bu nedenle, 141-142 'ye karşı sürdürülen savaşım, demokrasi için, demokratik bir anayasa için savaşımın vazgeçilmez unsuru oluyor.

Diğer ilerici güçlerle birlikte saldırıya uğrayan TKP, bir yandan savaş yaralarını sararken, birlik için savaşımı da güçlendirdi. Somut, umut verici adımlar atıldı. TKP 52 DİSK yöneticisiyle, diğer ilerici örgüt ve kişilerle dayanışmanın yaşamsal önemini vurguladı. Tüm parti örgütlerine "Dayanışmanın ön

saflarında yer alın" direktifini verdi. Demokrasi güçlerinin dayanışmasıyla varılan başarılı sonuçlar cuntayı sarıyor. 52'lerle dayanışmanın etkisi, ortak sesin, aynı noktaya vurmanın ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Bu gelişmeler güçlendirilmeli, birlik için çaba yoğunlaştırılmalıdır.

TKP davalarında yargılanan komünistler, ilericiler, demokratlar, şimdi mahkeme kürsülerinde, yalnızca savcıların bu davalarla ilgili savlarını çürütmek, kendi görüşlerini, işçi sınıfının politik örgütlenme hakkını savunmakla yetinmemelidirler. Şimdi görev, bunun yanı sıra mahkeme kürsülerinden, öteki ilerici, demokratlarla, 52'lerle, barış hareketinin önderleriyle dayanışmayı güçlendirmektir. TKP davalarında yargılananlar birliklerini daha da yükselterek seslerini gürleştirmeli ve diğer davalarda yargılanan ilerici sendikacı, işçi ve aydınların seslerine katılmalıdır.

Demokrasi için, demokratik bir anayasa için yürütülen savaşım içinde ve dışında dayanışmanın gücüyle, ulusal demokratik güçlerin birliğiyle kazanılabilir. TKP davalarında yargılananlar, cuntanın mahkemelerini bu birliğin somut bir platformuna dönüştüreceklerdir.

TKP davalı değil, davacıdır

TKP İç Anadolu Yöre Komitesinin Şubat ayı başında dağıttığı bildiriden:

Gerici askersel diktatörlük TKP'ne emekçi halkın ulusal bağımsızlık, barış, iş toprak, özgürlük savaşımına önderlik ettiği için saldırıyor. Ankara'da, Gölcük'te ve diğer yerlerde ilericiler, yurtseverler, demokratlar emekçi halkımız için mutlu bir yaşam, ulusal demokratik bir anayasa isteyenler, yığınların haklı istemlerini destekleyenler yargılanıyor.

Gericiliğin tüm bu çabaları boşunadır. TKP yaşı-

İşçiler, emekçiler, aydınlar, yurtsever er ve subaylar,

- İlerici, demokrat, yurtsever tutuklularla dayanışma, politik tutukluların serbest bırakılması, demokratik örgütlerin açılması için sesimizi yükseltelim!
- TKP'nin Sesi'ne kulak ver! Cuntanın sansürünü kıralım, gerçekleri yayalım!
- Ulusal demokratik bir anayasa için omuz omuza verelim!

yor, savaşıyor. Ne gerici basının "TKP çökertildi" çıgıllıkları, ne işkenceler, düzmece davalar, ne de el altından yayılan "TKP dağıldı, bölündü" söylentileriyle, fraksiyonculuğa güç verme çabaları bu gerçeği değiştiremez. Onu halkımızdan ve dünya komünist hareketinden koparamaz. TKP çelik disiplini, sarsılmaz birliği, açık ve duru politikasıyla yığınların savaşımı içindedir. Yanıbaşındadır.

Süreklilik - tekrar

• Elif TOROSLU

Düşman saldırıyor. Dört koldan anti-komünizm, anti-sovyetizm saçıyor. Yığınları yanıltmak, şaşırtmak için televizyonunu, radyosunu, boyalı basını kullanıyor. Söylenti silahını işliyor. Sürekli çalışıyor.

Bizim radyolarımızdan da sürekli yayın gidiyor. Atılım'ı dağıtıp-ulaştırmak, bizim ustalığımız. Yerel ajitasyon-propaganda için bildiriler çıkarıyoruz. Ne ki, bugün güvenlik sorunu, bu aracı sürekli, aralıksız kullanmamızı önüyor. Polisin beklediği yerde bildirir dağıtamayız. Sözlü ajitasyon yapıyoruz. Kişi-kişi, yüzyüze çalışıyoruz. Ama kiminle konuştuğumuzu ölçüp biçiyoruz. Pul, afiş daha da zorlaştı. Bu koşullarda, ajitasyon-propagandanın en önemli işlemini, süreklilik ve tekrarı nasıl yürütmeli?

Kendimizi ele vermemek, yığınlar içindeki konumlarımızı korumak, yığın bağlarımızı geliştirmek. Bu, bugün bizim açımızdan sürekliliği sağ-

lamanın can damarıdır. Düşman, bu damarı kesmemeli! Ne ki, bununla yetinmek de olmaz. Sözlü ajitasyonun önemi daha da artıyor. Bunu yığınları, onun ileri kesimlerini bizzat ajitasyon-propagandanın bir öznesi, gerçeğin mikrofonları durumuna getirmede kullanıyoruz. İşçiler, emekçiler bizen öğrendiklerini, kendileri bildirilerle, başka yollarla yayıyorlar. Ustalıkla, ajitasyon-propagandanın farklı araçlarını birarada kullanmada yetenek kazanmak gerekir. Koşullara uygun olarak, ağırlığı birinden ötekine geçirmek. Yeni olanaklar, araçlar bulmak. Bunları, devrimci yaratıcılıkla kullanmak.

Bu da yetmez. Düşman bizim fikirlerimize karşı genelde ve yerel planda yeni olarak ne öne sürüyor? Buna karşı yeni olaylar ve kanıtlarla örülmüş, yeni fikirler geliştiririz. Bunları düşmanı yeni şeyler söylemek zorunda bıraktıran fikirlerimizle, kanıt

ve tezlerimizle bağlarız. Tekrar ederiz. Ama başka biçim ve anlatımlarla.

Yığınlar, bizim söylediklerimizi nasıl karşılıyor? Kayıtsız kalıyorlarsa önyargılarını, düşünceleri ve duygularını doğru hesaplayamadık demektir. Anlıyorlar, kavıyorlarsa, tekrarı (ama aynı kalıplarla değil) sürdürürüz. Akıldan tutuyor, başkalarına anlatıyorlarsa, tekrarı bir üst düzeye çıkarma zamanı gelmiştir. Şunu unutmayacağız: Yığınların, bizim söylediklerimizi kendi deneyimleriyle öğrenmeleri gerekir. Bu olmazsa, olmaz! Her zaman, seslendiğimiz kesimlerin deneyim düzeylerine dikkat edeceğiz. Deneyim kazanmalarına yardımcı olacağız.

Koşullar çetin. Ne ki, olaylar bizi doğruluyor. Bizim elimizdeki en üstün silah gerçeğin bilimidir. Marksizm-Leninizmdir. Dahası, düşman sık sık bize yanıt vermek zorunda kalıyor. Övünmek de yerinmek de bizim işimiz değil.

“İşçinin Sesi” yandaşlarına

N. GÜREL

"Sovyetler Birliği genel devrimcileştirici etkisiyle, doğrudan ve dolaylı, somut ve tinsel desteğiyle dünya devrimci güçlerinin belkemiği, dünya devriminin güçlü kalesidir". Yürükoğlu 1978'de çıkardığı kitabında böyle diyordu. (s.18) Aynı sayfada "Sovyetler Birliği'nin dünyada oynadığı belirleyici rol"den söz ediyor, onu "tüm kem gözlerle karşı ikircimsiz savunma"nın zorunluluğunu belirtiyordu.

Ya bugün? Yürükoğlu bugün, sosyalist sistemin, dünyanın genel gidişini belirlemek bir yana, "ciddi bir likidasyon tehlikesi ile karşı karşıya" olduğunu (İ.S.,s.176,s.12) yayıyor. Emperyalizmi sosyalizm karşısında ekonomik, sosyal, politik, ideolojik, kültürel her alanda üstün gösteriyor. Hatta, "sosyalist sistemin savaşa karşı bugün oluşturabildiği denge çok hassas ve emperyalist gücün gerisinde kalan bir dengedir" (İ.S.,s.176,s.12) diyerek, gerilediği, çürüdüğü için saldırganlaşan emperyalizmin, sosyalizm karşısında yeniden askersel üstünlük sağlayabileceğini de savunuyor. Böylece, sosyalist ülkelerin emperyalist saldırı-ganlık karşısındaki caydırıcı gücünü de zayıf göstererek, barış savaşımını umutsuz bir savunma çabası olarak tanıyıyor. Karamsarlık yayıyor.

Yürükoğlu barış savaşımının derin devrimci özünü reddediyor. O, bunun tüm anti-emperyalist güçlerin, emperyalizmi daha da geriletecek bir taarruzu olduğunu gizliyor. Sosyalist sistemi güçsüz göstermeye çalışmak bugün Yürükoğlu'nun baş uğraşısıdır. O, bu amaçla sosyalist ülkelerdeki, Sovyetler Birliği'ndeki sosyalizmin henüz "gerçek değil", yalnızca "biçimsel" olduğunu (İ.S.,s.176,s.13) öne sürüyor.*

Yürükoğlu dünya komünist hareketinin en ileri kolu olan SBKP'nin "memur ve bürokrat havasında" (İ.S.,s.180,s.1), "ortacıların yönetiminde" (s.4) olduğunu, Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfının değil, "aydınların yönetiminde olduğunu" (İ.S.,s.176,s.12) ileri sürüyor.

Yürükoğlu bu temel üzerinde, burjuva "sovyetolog"larından, Troçki'den, Mandel'den, Maoculardan; Bettelheim, Althusser gibilerinden, "Yeni solcu"lardan, "Avrupa komünistleri"nden devşirdiği görüşlerle reel sosyalizmde kapitalist ülkeler emekçileri için örnek alınacak hiçbir yan olmadığını, komünistlerin, devrimcilerin SBKP'den öğrenecek birşeyleri bulunmadığını kanıtlamaya çalışıyor. O, bununla, "devrim" lafazanlığı ile yanına çektiği kimi iyi niyetli insanları Sovyetler Birliği'ne karşı çıkarmaya çalışıyor.

Ama Yürükoğlu, Polonya'da karşı-devrimcilere karşı alınan önlemleri "Gdansk'ta tersane işçilerine, Silezya'da madencilere tankla saldırarak", "işçi sınıfına karşı şiddet uygulamak" diye (İ.S.,s.180,s.4) karalayacak ve Polonya'daki olumsuz gelişmelerin sorumluluğunu Sovyetler Birliği'ne yükleyecek kadar iğrençleşmiştir.

Yürükoğlu nasıl "kurtuldu"?

O, bu noktaya nasıl geldi? O, önce devrimci savaşımın karmaşıklaşan koşulları ve çeşitlenen, artan görevleri karşısında şaşkınlığını "devrim" düşleriyle kestirmeden gidermeye çalıştı. Önerdikleri işçi hareketine benimsenmeyince, bunu yanlışlarını düzeltmek için bir olanak olarak almak yerine, işçi hareketine saldırıya yöneldi. Adım adım inançlarına olan tüm güvenini yitirdi, giderek yozlaştı. Bu süreç içinde kendine önce TKP, sonra Kürt devrimci demokratları, ve sırasıyla Emeğin Birliği, SGB, "Tek Cephe", Dev-Yol vb. ve sonunda Halkın Kurtuluşu içinden bağlaşıklar aradı. Ama eli hep havada kaldı. Tüm bu çırpınmalar onu kaçınılmaz sonundan kurtaramadı.

Onun politik yaşam öyküsünün özeti: Yığınlara, Marksizm-Leninizme yükseliş dönemlerinde tapan, ama zor görünce yüz çeviren tipik bir küçük-burjuva entellektüelin kaçınılmaz yazgısıdır.

Dünyada ABD yönetimi gerginliği, anti-sovyetizmi, Türkiye'de işbirlikçileri baskı ve zorbalığı artırdıkça, Yürükoğlu da devrimci savaşımından adım adım uzaklaştı. Türkiye'de 1978 Aralığında sıkıyönetim ilan edildi. Ülkemizde baskılar yeni bir boyut kazandı. Hemen ar-

dından Yürükoğlu TKP politikasına olan güveninin sarıldığını belirtti. Önceden övgüler düzdüğü parti yönetimine karşı çıkmaya başladı. 1979-80'de terör arttıkça, işçiler yurtseverler kırıldıkça, Yürükoğlu, partiye karşı açık savaşa yöneldi. NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni ABD nükleer füzeleri yerleştirme kararıyla, Yürükoğlu'nun barış için savaşımın anlamsızlığını ilan etmesi ezamanlı oldu. 12 Eylül devrimini, o, iki gün önceden "dünya komünist hareketinin sağa kaydığı"nı öne sürerek karışladı. Cuntanın saldırıları arttıkça, onun sosyalist sisteme olan güveni azaldı. Reagan yönetiminin Polonya'daki sosyalizme saldırılarını artırmasına, cuntanın kendi yandaşlarını da tutuklamaya başlamasına, o, sonunda Sovyetler Birliği'ndeki sosyalizmin "biçimsel", SBKP'nin "ortacı" olduğunu ilan ederek yanıt verdi. "İşçinin Sesi", tamamen burjuvazinin sesine dönüştü. Yürükoğlu "kurtuldu".

Seçenekler

Artık önündeki seçenekler bellidir. Adı ileride, ancak, ya emperyalist bir "sovyetoloji" enstitüsünün maaş bordrosuna, ya da Londra'daki bir psiko-patoloji enstitüsünün hasta kayıt defterine yazılabilir. Bu nedenle ona karşı özel bir ideolojik savaş yürütmenin artık anlamı da değişmiştir. Çünkü "dünya devrimci güçlerinin birliğini parçalayıcı, anti-sovyet, anti-komünist akımlar ilerici bile sayılamaz" (Zayıf Halka, s.18).

Ama, biz onun devrimci lafazanlığının etkisi altında kalmış olanlara seslenmeyi görev biliyoruz. Bunlar, eğer gerçekten devrimci duygu ve düşünceler taşıyorlarsa, Yürükoğlu'nun geçirdiği bu evrimden ders almalıdırlar. Onların önündeki seçenekler daha farklıdır: Ya barış ve demokrasi savaşımında onurlu bir yer alacaklardır, ya da savrulup gideceklerdir.

Onun için biz, "İşçinin Sesi" yandaşlarının özellikle şu iki konuda dikkatlerini çekmek, içtenlikle kendilerini uyarmak ve göreve çağırmak istiyoruz.

Barış için savaşım birincisidir. Eğer onlar, gerçekten bizimle devrim için savaşımın strateji ve taktikleri üzerinde tartışmak istiyorlarsa, önce barış için aktif bir savaşım içine girmelidirler. Çünkü barış savaşımı utkuyla sonuçlanmazsa, böyle bir tartışmaya ne olanak, ne de gerek kalacaktır. Bunu iyi kavramak gerekiyor.

İkincisi, özel olarak Polonya, genel olarak sosyalist ülkeler karşısındaki tutum konusudur. Bugün görev, sosyalizme karşı saldırılara göğüs germek, Polonya'da sosyalizmin utkusu için savaşanlarla dayanışma içinde olmak, açık taraf tutmaktır. Görev bu konuda emperyalizmin ve işbirlikçilerinin içyüzünü sergilemektir. Polonya'daki gelişmelerden komünistlerin çıkartması gereken dersler konusunda konuşup tartışabilmek için, önce Polonya komünistlerine destek olmak gerekiyor. Yükselen anti-sovyet kampanyaya ardıcıl karşı çıkmayanların, sosyalist ülkelere yönelik en küçük bir karalamanın karşısına dikilmeyenlerin, "eleştiri hakkı" da olmasa gerekir. Biz, böyle bir tutum içine girdiklerinde, "İşçinin Sesi" yandaşlarının reel sosyalizme getirecekleri her bir eleştiri konusunda, kendilerini kolaylıkla ikna edebileceğimize, onların sosyalizme ilişkin gerçekleri göreceklere inanıyoruz. Kendilerini göreve çağırıyoruz. ■

*Bununla yalnızca bugün çağdaş Marksizm-Leninizmi, SBKP'nin geliştirdiği gelişmiş sosyalist toplum öğretisini değil, Lenin'in Çarlık Rusya'sı temelinde utkan bir sosyalizmin kurulabileceğini savunan öğretisini de reddediyor. Sözde Sovyetler Birliği'nin üretici güçleri temelinde, Marks'ın öngördüğü sınıfsız toplumu kurmak olanaksızmış. Ona şunu sormak gerekiyor: Marks, 19. yüzyıl Batı Avrupa ülkelerini incelediğinde, buralarda sosyalizm ve komünizm kuruculuğuna geçilebileceğini saptamıştı. Bugünün Sovyetler Birliği 19. yüzyıl İngiltere'sinden daha mı geri? O, Marks'ın temel görüşlerine de karşıdır. Bu durumda Yürükoğlu, geri Türkiye için de sosyalizmi hedef gösteren sözlerine kendisi nasıl inanıyor?

Barış savaşılarıyla omuz omuza!

►Başı 1. sayfada

katları, demokratları susturmak istiyorlar. Yabancı gözlemcilerin davaları izlemelerini yasakladılar. Basına yeniden ağır sansür koydular. Gizli kapılar ardında delilsiz, kanıtsız faşist biçimli yargılamalarla ne pahasına olursa olsun sonuç almaya çalışıyorlar.

Türkiye barış güçlerini hedef alan, tüm ilericilerin, halkımızın ağzına kilit vurmayı amaçlayan bu saldırı kuşkusuz yalnızca şaşkınlığa, öç alma duygularına dayanmıyor. Bu saldırı ABD emperyalizminin hız verdiği barışı kundaklama çabalarından ve bu politika yönünde cuntanın attığı tehlikeli adımlardan bağımsız değildir. Bu yönde daha pervasızca ilerlemek isteyen en gerici, en işbirlikçi güçler önlerindeki her tür engeli kaldırmak istiyorlar. Bu da, barış için savaşımın yaşamsallığını ve demokrasi savaşımından ayrılmazlığını kanıtıyor.

Bu saldırı şunu da açıkça bir kez daha gösterdi: Cuntanın demokrasiye dönüş sözleri çirkin bir aldatmacadır. İlericiler böylesine gaddarca saldırıya uğrarken, faşist MHP'nin elebaşları tek tek serbest bırakılıyor, bu dava küllendiriliyor. Demokrasiye dönüş sözlerine hâlâ inananlar varsa onlar için bu, bir uyarı çanıdır.

Ne ki, bu saldırı cuntanın zayıflığını da gösteriyor. Cunta yeni bir batağa saplanmış. Dünya Barış Konseyi'ne üyedir diye, Türkiye Barış Komitesini "komünist bir örgüt" olarak göstermeye kalkışan Takkeci gibi cuntanın faşist kafalı savcılarını boşuna çaba harcıyorlar. DİSK yöneticilerini olduğu gibi bu ilerici, barışsever güçleri suçlayabilmek için de inandırıcı hiç bir kanıt ileri sürmeyeceklerdir. Dayanışma daha da genişleyecektir.

Bu tehlikeli gidişe karşı halkımızın barışçı, özgür ve demokratik geleceği için yurt içinde ve dışında tüm ilerici güçler, güçlerini birleştirmelidirler. Eylem ve cephe birliği için daha etkili ve ileri adımlar atmalıdırlar, TKP, komünistler bu uğurda ellerinden gelen her çabayı harcıyorlar, harcıyacaklardır.

27 Şubat 1982

TKP MK

Anayasa savaşımına katılım

►Başı 1. sayfada

TKP, bu savaşımı, burjuvazinin yalnızca "aile içi"nde sınırlamaya çalıştığı anayasa tartışmasına gerçek yaratıcı ve yapıcı olan yığınları da katmak için tutulacak ana halka olarak görüyor.

TKP'nin anayasa önerisinin, devrimci özünün çok iyi bilincinde olmalarına karşın Yürükoğlu gibi oportünistlerin, bizimle, "nasıl bir anayasa" konusunda değil de, "devrim yoluyla mı reform yoluyla mı anayasa" gibi uydurma bir tartışmaya girme çabaları yalnızca lafazanlıktır. Yığınlar, bugün ulusal demokratik bir anayasanın gerekli olduğunun yeterince bilincine varabilmiş olsalardı, onlara çözümün devrimci bir erk sorunu olduğunu göstermek çok kolay olurdu. Kaldı ki, bugün reformist gibi görünen en küçük bir demokratik istem için bile yığınsal savaşım, cuntanın barbarlığı koşullarında son derece devrimci bir öz taşıyor.

Onun için, 12 Eylül devirmesini yıllarca sürece faşist bir diktatörlüğün kurulması olarak gören, ama soyut tartışmalara takılıp kalmayan güçler, şimdi de cuntaya alternatif olarak getirilmek istenen rejime aynı katı tanımlamaları yakıştırarak, artan tehlikelerin, bir o kadar da olanakların önünde elleri bağlı kalmamalıdır.

TKP, cuntanın "sivil rejime geçileceği" yolundaki açıklamalarının onun hiç de yumuşayacağı, baskıları azaltacağı anlamına gelmediğini gösterdi. TKP, halkın yapılacak ilk seçimlerde hoşnutsuzluğunu kendilerini destekleyerek belirteceği düşünce kapılan CHP yöneticilerini, cuntanın "temiz" bir rejim getirip çekileceğini

sanar ordu içindeki yurtsever kesimleri sürekli uyardı. Cuntanın attığı adımların en başta en gerici Amerikancı güçlerin ekmeğine yağ sürdüğünü gösterdi. Ama TKP, 1961 Anayasasını destekleyen güçlere cuntanın böyle manevralara başvurusunun savaşım olanaklarını artırdığını da gösterdi.

AP başlarının artan aktifliği, cuntayı nasıl nitelerlerse nitelesinler, cuntadan ne beklerlerse beklesinler, tüm ilericiler için uyarıcı olmalıdır. AP çünkü AP değildir. Çok daha gericileşmiştir. Bu yığınsal tabanı olan gerici partinin içinde MHP örgütüdür. Aralarındaki uyum, iç içe geçme süreci bugün daha da ilerlemiştir. AP başları bugün ordu yönetiminde daha çok yandaşa sahiptir. Olağanüstü yetkilerle donatılmış bir hükümeti ele geçirecek böyle bir AP'nin, kanatları altındaki ve üstelik aklanmış bir MHP ile, ülkeyi nerelere götüreceğini görmek gerekiyor. Dışta emperyalizmin politikasındaki artan saldırganlığın, içerde hızlanan tekelleşme sürecinin, her alanda gericiliği azdirması olgusunu iyi kavramak gerekiyor.

Sorun, gericiğin göstermeye çalıştığı gibi, gelecek rejimde "asker-sivil payı ne olacak", "yetki başkanda mı hükümette mi olsun", ya da "senato olsun mu olmasın mı" sorusu değil, "bu rejimde halkın yeri ne olacaktır?" sorusudur. TKP demokratik bir rejim isteyen herkesi, bugünden aktif olmaya, beklememeye çağırıyor. Halk yarınki rejimdeki yerini ancak bugünden savaşarak elde edebilir. Tüm halk güçlerini ne denli birleştirebilirsek, rejim o denli demokratik olacaktır.

N.G.

52'lerle dayanışmayı daha da yükseltelim

52'lerle uluslararası dayanışma öylesine boyutlara vardı ki, cunta yurt dışından gelen heyetlerle ilişki kurmayı yasaklamak, dış haberlere sansür koymak zorunda kaldı. "TKP'nin Sesi"nin, "Bizim Radyo"nun dinlenmesini engelleme çabalarını daha da yoğunlaştırdı. 10. Dünya Sendikalar Kongresi'nde uluslararası işçi hareketinin dayanışmasının yüksek düzeyi sergilendi. Batı Avrupa demokrasi güçlerinin baskısıyla Avrupa Parlamentosundan ve Konseyinden çıkan kararlar cuntaya tam bir şamar oldu.

52'lerle uluslararası dayanışma, emperyalizmin Polonya'ya ilişkin gerçekleri çarpıtmasının önünde de bir engel oluyor. Şimdi Batı basınında Türkiye'deki askersel diktatörlüğün barbarlığını sergileyen yazılar gide-rek artıyor.

Batı Avrupa'daki Türkiye'li işçilerin, onlarla omuz omuza veren yurt dışına çıkmış olan DİSK'li sendikacıların, demokratların eylemleri, aralarında artan birlik, uluslararası dayanışmanın daha da yükselmesine katkıda bulunuyor. Batı Avrupa'da birçok kentte ortaklaşa düzenlenen DİSK'in 15. kuruluş yıldönümü toplantıları bu yolda yeni bir atılım oldu.

Cuntaya şimdi hergün sayısız ülkeden çok çeşitli politik görüşlerden insanların, örgütlerin imzasını taşıyan binlerce protesto telgrafı yağıyor.

İstanbul Topkapı'daki mahkemede DİSK yöneticileri, avukatlar güçlü bir direniş örneği veriyorlar. DİSK'li Türk-İş'li işçiler ortaklaşa çıkardıkları bildirilerle Türkiye'nin dört bir yanında halkı 52'lere özgürlük savaşımına çağırıyorlar. TKP örgütleri DİSK davasının içyüzünü açığa vuran bildiriler dağıtıyorlar. TİP, TKP, TSİP'in ortak çağrısı, bilinçli işçilere 52'lerle dayanışmada, çevrelerine daha geniş kesimleri, daha geniş demokrasi güçlerini toplamada yeni olanaklar sağlıyor.

Cunta, yükselen bu dayanışma karşısında saldırıyı genişletmekten başka çıkar yol bulamıyor. Birçok işçi, sendikacı daha tutuklandı. Bunu Barış Komitesinin işçi dostu yöneticilerinin tutuklanması izledi. Ama barışseverlerin arasında bulunan DİSK davasının önde gelen avukatlarından Apaydın'ın, tutuklanırken verdiği demekteki "İstanbul Barosu Abdülhamit zamanındaki baskılara bile boyun eğmemiştir. Biz sanık sandalyesinden de savunma yapmayı biliriz" sözleri, cuntaya yeni bir şamar oldu. Apaydın, "Barış için savaştığımdan dolayı tutuklanmak benim için bir onurdur" diyordu.

Cunta, barbarlığı artırdıkça daha da yalnızlaşıyor. 52'leri kurtarmak, barış güçlerine yönelen saldırıyı geri püskürtmek olanaklıdır. Uluslararası dayanışma bizimledir. İşçi haklarından, demokrasiden, ulusal bağımsızlıktan, barıştan yana tüm güçlerin ortak savaşlarıyla, 52'ler kurtarılabılır, cunta geriletebilir.

MİLİTANLARDAN

4 Şubat

Yine körkaranlıkta uyanmıştım. Fabrikaya gitmeye hazırlanırken Parti Radyosu'nu açtım. İlk haberi duyunca gözlerim parladı. İçinde yaşadığımız ağır baskı koşullarında böyle bir başarının elde edilebileceğini pek düşünmemiştim. Partimizin TİP ve TSİP ile birlikte yaptığı ortak açıklama ve çağrıdan söz ediyorum. İlk düşündüğüm şu oldu: Daha önceleri fabrika ve mahallede TİP ve TSİP üyeleriyle ilişkilerimiz kötü değildi. Birçok konuda ortak eylemler de yapmıştık. Ama aramızda sıkı birlik olmadığından düzene ve patrona karşı olmalarına karşın birçok işçiyi yeterince yanımıza alamıyorduk. Bu tür işçiler bize "Hele önce siz aranızda birlik olun, sonra bizi yanınıza çağırın. Kaç partisiniz onu bile bilmiyoruz" diyorlardı. Bu durum önümüzde ciddi bir engeldi. Açık ki, bundan sonra en azından bu tür engellerle çok daha az karşılaşacağız. Sonra, bunca baskı ve saldırılara karşın, baştan beri savunduğumuz "İşçi sınıfımızın, tüm ilerici güçlerin birliği" politikasını yaşama geçirmek için atılan bu adım parti yönetimimize olan güvenimizi daha da artırdı.

Şimdi görev, her üç partinin ortaklaşa yarattığı bu olanaktan, yığınlara, demokratik güçlerine daha çok ulaşabilmek, onları birleştirebilmek için sonuna kadar yararlanmak. Açıklamanın fabrikadaki ileri işçilerde yarattığı iyimserliği, tüm işçilere yaymak için çalışmak. İlk hücre toplantımızda buna karar verdik.

Galip Boztaş -İstanbul

Fire vermeden

Geçenlerde İzmir Belediyesinde çalışan işçiler topluca, ama hiç fire vermeden bir eylem yaptılar. Geçen 1 Mayıs ikramiyelerimiz ve şoförlerin 500 liralık direksiyon primleri ödenmemiştir. İşçiler önce kendi aramızda konuştuk, tartıştık. Sonra hep birlikte haklarımızı istemeye karar verdik. Topluca muhasebeye gittik, karşılırlarına dikildik. Yöneticiler önce biraz hık-mık ettiler, ama hepimizi birarada görünce çekindiler ve istemiye, istemiye de olsa paralarımızı ödediler. İşçiler şimdi birbirlerine bakıp bakıp zafer işareti yapıyorlar.

Halit M.-İzmir

Bir işkenceci daha

Diyarbakır Birinci Şubede, şimdi hapishane gibi kullanılan Kurdoğlu Kışlasında gözaltında bulunanlara işkence yapan, yaptıran işkenceci başının adı İrfan Keskın. İstihbarat Komiseri olan bu adamın işkencelerinden geçen Hanefi Uslu adlı işçi ayağa kalkamayacak hale geldi. Diyarbakır Barosu avukatlarından Hüseyin Yıldırım ise, gözaltında kalma süresi 45 gün olduğu halde 4 aydır hâlâ gözaltındadır. Üstelik Bağlar cezaevinde tutuklu gibi bir hücreye konmuş. Ergani ilçesinden de kısa bir haber verelim size. Kaymakam her kömür, şeker satışından durmadan rüşvet alıyor. Hüseyin L.-Diyarbakır

Aslana pençe

İstanbul'da Eczacıbaşı işçileri 10 gün yemek boykotu yaptı, Transtürk-holdingin Fren-debriyaj fabrikasında da 3 günlük bir boykot oldu. Arkasından Gebze NASAS fabrikasında da benzer bir direniş yapıldı. Cunta, işçilerin en doğal haklarının gaspedilmesine karşı girişimleri bu eylemler karşısında gene zora başvurdu. Sıkıyönetim NASAS işçilerine karşı "Yıldızlar savaşı"nı andıran türde operasyonlar düzenledi. Fabrikaya havadan helikopterlerle aniden baskın yapıldı. Fabrikanın çevresi aynı anda askeri birlikler ve tanklarla çevrildi. Daha önce de NASAS'a helikopterle inip, işçi temsilcilerini alıp götürmüşlerdi. Bu kez 300 işçiyi cemselere doldurup gittiler. İşittiğimize göre işçiler Tuzla Piyade Okuluna götürülmüş. Cunta NASAS'taki direniş fabrikanın yarısını gözaltına alarak durdurabilirdi. Ancak şu gerçek mutlak görülecek: Aslana pençe, kılıca yumruk atmak akıllıların işi değildir.

Feyzi S.-Gebze

Cuntanın akli

Cuntayı bir merak sardı. Habire oranın buranın adını değiştiriyorlar. Şimdi de bizim Siverek'in adını "Zümrüt" yapacaklarmış. Bura halkı ise: "Bu memlekette cuntanın şoven baskıları, Bucak ailesinin talanı bitmezse, ekme, et ayakkabı ucuzlamazsa, ne anarşi olur, ne de burası zümrüt olur" diyor.

Haşmet A.-Siverek

Bu ne hazırlığı?

Ocak ayı içinde yattığım hastaneden iyileştğim söylenerek taburcu edildim. Ben hadi neyse ama, daha hasta olanları da evlerine yolladılar. O gün radyo sürekli fırtına çıkacağını, halkın bir an önce evlerine girmesini anons ediyordu. Okullar, fabrikalar da öğleden sonra tatil edilmiş. Sonradan duyduğumuz bunun bir "sivil savunma" tatbikatı olduğuydu.

Biz DİSK'le beraberiz

Greve çıktık mı, fabrikanın önü bir bayram yeri gibi olurdu. "Birimiz hepimiz için, hepimiz birimiz için!" diye var gücümüzle bağırırdık. Hele DİSK'e bağlı sendikalardan işçiler greve çıktık mı, mutlak yanlarına gider, onların grevine katılır, ekmeğe katık gibi dertlerine ortak olurduk. DİSK'in grevlerindeki coşkuya, biz Türk-İş'li işçiler çok yakından şahit olduk. Doğruyu söylemek gerekirse, onlar biz Türk-İş'li işçilerden daha bilinçliydi, daha bilenmişti, kavgada sonuna kadar gitmede daha kararlıydı. Çünkü sendikalarına güveniyorlardı. Kendilerine güveniyorlardı. Ben işçi olmanın tadını ilk kez DİSK'li işçilerin yanında duydum. Onlardan çok şey öğrendim.

Şimdi yaşı 40'ı buldu. Ellerim her yıl katmer katmer nasırlaştıkça, sanki kafam daha da açıldı. Sömürünün amansız çarklarında bir ömür gitti. Yaşım 40 ama, gören 50-60 der. Sizin kanalinızla tüm işçi kardeşlerime şunu demek isterim: İşçilerin birliği ve dayanışması boş sözler değildir. Eğer biz, birliğimizi kuramaz, aramızda dayanışmamızı güçlendirmesek, daha çok boğazımıza basarlar. Ne yazık ki, biz bunu daha gerçekleştiremedik. DİSK'li işçi kardeşlerimden, Türk-İş adına utanıyorum. Çünkü yöneticilerimiz DİSK'e sırtlarını döndüler. Bir kere bile olsun, DİSK'in başkanlarını, üyelerini savunmadılar. Bu, utanılacak bir şeydir. Biz, Türk-İş'li işçiler bu acıyı yüreğimizde duyuyoruz. Ama sanılmasın ki, Türk-İş içinde dürüst sendikacılar yoktur. Var. Biz onlardan şimdi seslerini daha çok yükseltmelerini bekliyoruz.

Bize gelince... Türk-İş'li işçiler olarak, DİSK'li sınıf kardeşlerimize belki dünden daha yakınız. Aynı sınıfın insanları olarak, aynı acıyı birlikte yaşıyoruz. Ben, aynı mahallede oturduğum DİSK'li işçi arkadaşlarımı bir gün bile yalnız bırakmadım. Sizin de dediğiniz gibi, DİSK davası geleceğimizi tehdit ediyor. Aramızda Türk-İş'li, DİSK'li ayrılığı yoktur. Bizim sınıfımızdan gelen insanları, bizim sınıfımızın çıkarlarını savunan insanları asmak istiyorlar. Boynumun borcu olsun, bu insanları kurtarmak için sonuna kadar gideceğim. Eğer Türk-İş yöneticilerinde bir parça olsun utanma varsa, bize arka çıkarlar.

Halil R.-Eskişehir

Ama, hastaneler apar-topar boşaltılınca, birçok hasta ölmüş. Daha da duyduğumuz, kaymakamlıklar vasiyetiyle sağlık personeli arasında anketler yapılmış. Doktorların, hemşirelerin ev adresleri, telefon numaraları alınmış-cerrahi müdahale yapıp yapamayacakları sorulmuş. Ne demek oluyor bu? Bu ne hazırlığı? Gülümser Z.-İstanbul